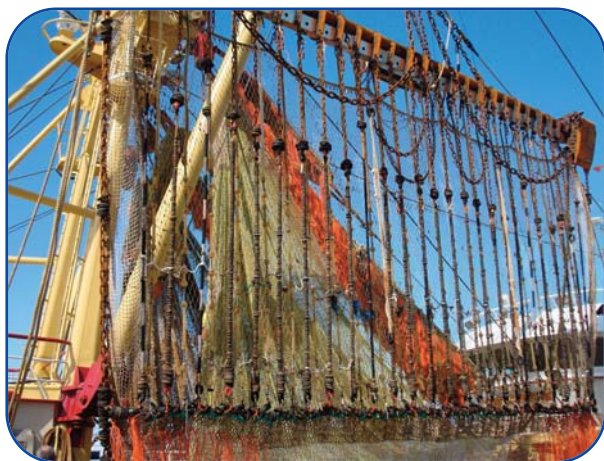

Factsheet: Alternatieve vistuigen

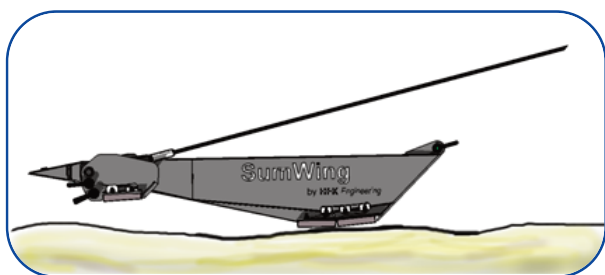
versie november 2010

Pulskor:

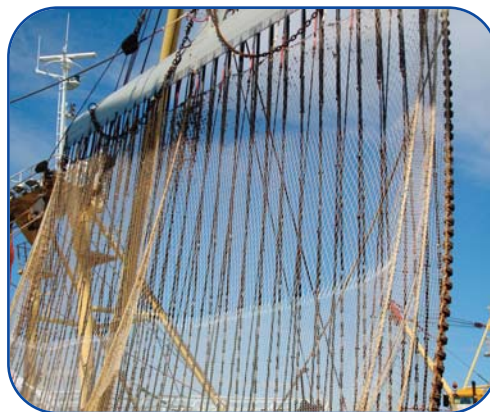
Als alternatief voor de traditionele boomkor gebruikt de pulskor elektrodedragers in plaats van wekkerkettingen om de platvis van de zeebodem op te schrikken. De pulskor geeft elektrische pulsjes (stroomstootjes met een spanning van maximaal 15 Volt) waardoor de vissen uit de bodem opschrikken en het net in zwemmen. Dit kan aanzienlijke voordelen hebben ten opzichte van de huidige boomkorvisserij. De pulskor maakt minder contact met de bodem en zorgt zo voor een lager brandstofgebruik, minder slijtage aan het tuig en minder bodemberoering en bijvangst. De energiebesparing die momenteel behaald wordt ligt rond 45%. De kwaliteit van de gevangen vis is bijzonder goed omdat de vis onder water met minder vistuig en materiaal in aanraking komt. Op dit moment worden er praktijkproeven uitgevoerd met deze techniek. Naast de positieve effecten van de pulskor bestaan er nog onduidelijkheden over eventuele negatieve effecten. Totdat deze onduidelijkheden zijn opgehelderd heeft Nederland toestemming om maximaal 5% van de vloot uit te rusten met een pulskor. Als er meer bekend is over de effecten zal dit mogelijk aangepast kunnen worden.

SumWing:

De SumWing is een alternatief voor de boom en de sloffen van de traditionele boomkorvisserij. De SumWing is een vleugelprofiel dat wordt gestuurd door een neus (taster). De trekpunten op het vleugelprofiel sturen het vistuig naar de bodem. Als het tuig de bodem bereikt, verdraait de vleugel zodat hij niet langer naar beneden stuurt maar in evenwicht raakt vlak boven de bodem. De SumWing heeft een hydrodynamische vorm waardoor deze minder weerstand ondervindt van het water, zowel bij het dalen als bij het vissen zelf. Daarbij is de SumWing gevuld met lucht waardoor het tuig in het water nog maar de helft weegt van het gewicht op land. Brandstofbesparingen met de SumWing lopen op tot 20%. Deze techniek maakt nog wel gebruik van wekkerkettingen. Ook heeft de SumWing soms nog moeite met grote hoogteverschillen in de bodem, wat het gebruik van de SumWing in de zuidelijke Noordzee bemoeilijkt. Dit wordt nog verder geoptimaliseerd. Naast de SumWing als alternatief voor traditionele boomkor (inclusief de kleinere Eurokotters) wordt er gewerkt aan soortgelijk alternatief voor de garnalenkotters.

PulsWing

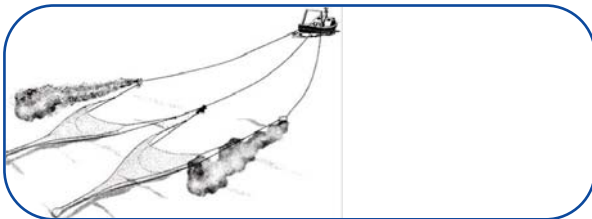
De PulsWing betreft een succesvolle combinatie van beide eerder genoemde alternatieve methoden de Pulskor en de SumWing. Sinds kort wordt de PulsWing op commerciële basis toegepast. De techniek is nog volop in ontwikkeling maar de eerste resultaten en voorzichtige schattingen geven aan dat de vangstmogelijkheden minimaal gelijk zijn aan die van de boomkorvisserij. Brandstofbesparingen kunnen oplopen tot meer dan 60% ten opzichte van de traditionele boomkor.

Hydrorig:

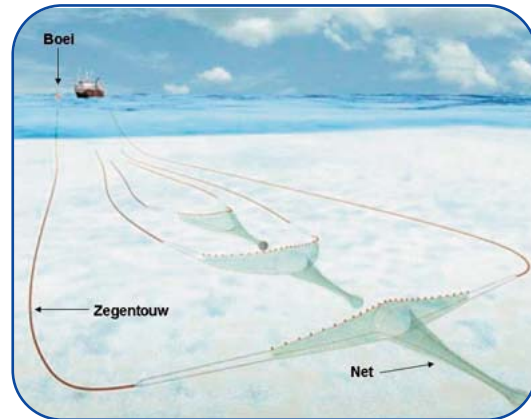
De hydrorig is een alternatief voor de boom die het net openhoudt in de traditionele boomkorvisserij. De meer aërodynamiche vormgeving van de hydrorig heeft een lagere weerstand in het water dan de traditionele boom en bespaart hierdoor veel energie. De hydrorig vormt gelijk ook een alternatief voor wekkerkettingen doordat dit vistuig een waterstroming opwekt die de platvis van de bodem loszuigt. De hydrorig veroorzaakt hierdoor minder bodemberoering, bespaart energie en beschadigt de vis niet. De vorm van de hydrorig, in combinatie met het ontbreken van wekkerkettingen en een lage vissnelheid, leidt ook tot een vermindering van de ongewenste bijvangsten, dus tot vermindering van de teruggooi van vis. Wellicht het vangstsucces soms nog lager dan bij andere vistuigen. Dit wordt nog geoptimaliseerd.

Twinrig:

Bij de twinrigvisserij zijn twee bodemtrawlnetten aan elkaar gekoppeld, in tegenstelling tot het voortslepen van twee losse netten bij de traditionele boomkorvisserij. Aan weerszijden van de gekoppelde netten zitten scheerborden die het net openhouden. In het midden zijn de twee netten gekoppeld door een klomp die meteen voor verzwarende zorgt. Het centrumgewicht en de scheerborden zorgen voor stofwolken die de platvis opschrikken en naar het midden doen zwemmen. De vis blijft voor de netten uitzwemmen doordat hij wegblijft van de kabels waarmee de netten worden voortgetrokken. Door uitputting komt de vis uiteindelijk in het net terecht. Twinrig is een relatief lichte vorm van sleepnetvisserij en een kleine kotter kan op deze manier met vrij weinig vermogen een groot stuk bodemoppervlak bevissen. Een twinrigger verbruikt gemiddeld minder brandstof en is sterk in opkomst als alternatief voor de boomkorvisserij. De beste vangsten vinden plaats bij goed weer en helder water omdat de stofwolken in troebel water niet effectief genoeg zijn in het opschrikken van de vis. Twinrigvisserij is in eerste instantie bedoeld om in de wintermaanden kabeljauw, wijting en schelvis te vangen, maar in de zomer vist men ook op schol, schar, mul en langoustine.

Flyshooten:

Bij de flyshootmethode wordt met zogenaamde zegens gevist. Dit zijn rechthoekige netten met lange lijnen aan de uiteinden. Bij het beginpunt wordt het net vastgezet met een anker. Het schip vaart vanaf dat punt een halve cirkel terwijl het net wordt uitgezet. Daarna vaart het schip terug naar het met een joon (boei) gemarkeerde beginpunt en beginnen de vissers het net binnen te halen. Omdat het schip geen net door het water hoeft te slepen is de methode geschikt voor kleine kotters met een laag motorvermogen. Het brandstofverbruik is lager ten opzichte van traditionele boomkor. Deze methode werkt echter alleen goed bij daglicht en als het water helder is want de bodemvissen moeten de zegentouwen aan zien komen. De flyshooters vissen dus alleen overdag en dat gaat het beste in vlakke, zanderige zeegebieden zonder obstakels. De flyshootvisserij is een seizoensvisserij met als belangrijkste doelsoorten rode mul, rode poon, inktvis, zeebaars, makreel, schol en schar. Sommige soorten zijn het hele jaar verkrijgbaar, anderen een beperkt aantal maanden per jaar.

Referenties:

1. Kenniskring Puls- en SumWing op platvis
2. Kenniskring Flyshoot-visserij
3. Kenniskring Twinrigvisserij op langoustine en schol
4. Persbericht 20 augustus 2010 Pvis 'Combinatie twee vistechnieken resulteert in duurzame pulsling'
5. www.sumwing.nl.
6. Rapport 'Bestaande vistuigen als mogelijke alternatief voor de boomkor'. RIKZ, 2001